

PM 2010: RIV (Dnr 001-1708/2010)

Ny ordning för nationella vaccinationsprogrammet (SOU 2010:39)

Remiss från Socialdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ”Ny ordning för nationella vaccinationsprogrammet” (SOU 2010:39) överlämnas och åberopas denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

Utredningen föreslår att en lag om nationella vaccinationsprogram införs. Sådana program ska kunna vara allmänna, dvs. riktas mot hela befolkningen, eller särskilda och därmed erbjudas barn och vuxna i riskgrupper. I lagen stadgas att regeringen beslutar om vilka sjukdomar de nationella vaccinationsprogrammen ska ge skydd mot.

Utredningen anser vidare att landsting och kommuner bör svara för verksamheten med att utföra vaccinationer och för kostnaderna i denna del. Skolhälsovården ska även i framtiden utföra barnvaccinationer i de delar som berör skolbarn. Staten föreslås svara för vaccinkostnaderna och för att vacciner som används i nationella vaccinationsprogram upphandlas centralt. Socialstyrelsen bevakar fortlöpande vaccinsmarknadens utveckling och prövar om ett vaccin ska ingå i barnvaccinationsprogrammet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret instämmer med utredningens förslag och poängterar att det är viktigt att staten i enlighet med finansieringsprincipen kompenserar kommunerna för de eventuella merkostnader som en utvidgning av ett nationellt vaccinationsprogram medför.

Utbildningsnämnden instämmer helt i utredningens slutsatser och förslag vad gäller vaccinationsprogram och skolhälsovårdens insatser när det gäller detta. Likaså instämmer nämnden i att staten bör svara för vaccinkostnaderna och för att vacciner som används i nationella vaccinationsprogram upphandlas centralt.

Mina synpunkter

Vaccinationerna inom ramen för vaccinationsprogrammen är av stor betydelse, både ur ett folkhälsoperspektiv och ur samhällsekonomiskt perspektiv. Utredningens förslag innebär ett tydligare författningsreglerat ansvar för stat, landsting, kommuner och inblandade myndigheter. Förslaget innebär också att de författningsreglerade förutsättningarna för nya vacciner blir tydligare och att riksdag och regering får ett ökat inflytande vid utformningen av de nationella programmen.

Förslagen förväntas också leda till lägre vaccinpriser genom effektivare upphandling. Det är angeläget att kommuner och landsting kompenseras för eventuella ökade kostnader för vaccinationer. För skolhälsan är det viktigt att huvudmännen kompenseras ekonomiskt vid en utökning av vaccinationsprogrammet, så att skolsköterskornas arbete med vaccinationer inte innebär en minskning av tiden för andra arbetsuppgifter.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Ny ordning för nationella vaccinationsprogrammet” (SOU 2010:39) överlämnas och återopas denna promemoria.

Stockholm den 7 oktober 2010

LOTTA EDHOLM

Bilaga

”Ny ordning för nationella vaccinationsprogrammet”, sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Utredningen föreslår att en lag om nationella vaccinationsprogram införs. Sådana program ska kunna vara allmänna, dvs. riktas mot hela befolkningen, eller särskilda och därmed erbjudas barn och vuxna i riskgrupper. I lagen stadgas att regeringen beslutar om vilka sjukdomar de nationella vaccinationsprogrammen ska ge skydd mot.

Utredningen anser vidare att landsting och kommuner bör svara för verksamheten med att utföra vaccinationer och för kostnaderna i denna del. Skolhälsovården ska även i framtiden utföra barnvaccinationer i de delar som berör skolbarn. Staten bör svara för vaccinkostnaderna och för att vacciner som används i nationella vaccinationsprogram upphandlas centralt. Socialstyrelsen bevakar fortlöpande vaccinmarknadens utveckling och prövar om ett vaccin ska ingå i barnvaccinationsprogrammet.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 augusti 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer med utredningens förslag och poängterar att det är viktigt att staten i enlighet med finansieringsprincipen kompenserar kommunerna för de eventuella merkostnader som en utvidgning av ett nationellt vaccinationsprogram medför. Staten bör svara för vaccinkostnaderna och för att vacciner som används i nationella vaccinationsprogram upphandlas centralt. Därigenom kan upphandlingsverksamheten effektiviseras och konkurrensen stärkas i den mån det är möjligt.

Stadsledningskontoret anser i enlighet med utredningen att det finns skäl att i lag fastställa viktiga huvudkriterier, som bör utgöra förutsättningar för vaccinationsprogram. Därigenom uppnås en tydligare demokratisk förankring av besluten.

Kostnaderna för ett vaccinationsprogram kan jämföras, och konkurrera om allmänna medel, med andra investeringar i samhället. Med hänsyn till att nationella samhällsinsatser ska prioriteras inom begränsade ekonomiska ramar, och då beslut om vaccinationsprogram får återverkningar i kommuner och landsting, samtycker stadsledningskontoret med utredningen om att sådana beslut inte bör tas på lägre nivå än i regeringen.

Stadsledningskontoret håller med utredningen om att det finns behov av uppföljning av vaccinationernas effekter från ett folkhälsopolitiskt, samhällsekonomiskt och statsfinansiellt perspektiv. I dag saknas helt samlade data på nationell nivå om faktiska volymer och kostnader i vaccinationsverksamheten. Mot den bakgrunden anser utredningen att det finns mycket starka skäl att införa en registrering av vaccinationer på det sätt som redan tillämpas för annan läkemedelsanvändning. Stadsledningskontoret välkomnar ett hälsodataregister för vaccinationer i vilket vårdgivarna ska registrera alla vaccinationer som ingår i nationella vaccinationsprogram.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 september 2010 att som svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 september 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen instämmer helt i utredningens slutsatser och förslag vad gäller vaccinationsprogram och skolhälsovårdens insatser när det gäller detta. Likaså instämmer förvaltningen i att staten bör svara för vaccinkostnaderna och för att vacciner som används i nationella vaccinationsprogram upphandlas centralt.

Enligt förvaltningens mening bör möjligheten till ett samlat huvudmannaskap för hela verksamheten med barn- och skolhälsovård vidare utredas.